

زبان فارسی و فرهنگ ایرانی مدیون سعدی است

ظهور شاعری مانند سعدی و یک قرن بعد از او حافظ، به زبان و فرهنگ فارسی اجازه داد تا زمان بازسازی ضربات سهمگینی که به پیکره فرهنگی ایران در خراسان وارد شده بود، تسلسل و نقش آفرینی پیوسته خود را به فارس منتقل کند.

به گزارش سایت خبری پرسون، امروز اول اردیبهشت را به نام یکی از سرهنگان و بزرگان زبان و ادب فارسی، شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی نام نهاده اند. در پایه و مایه شعر و نثر سعدی، هرچه گفته شود؛ کم است. سعدی با قلم جادویی و استعداد و ذوق فوق العاده ای که داشته است، مرتبه ادبیات فارسی را یک تنه بالا برده است و هرچه از قلم شیرینکار او بیرون آمده است؛ در اوج و بی مانند است. در شعر غنایی، زیباترین و دل انگیزترین غزل های عاشقانه ادبیات فارسی را او سروده است، در شعر اندرزی و حکمی، «بوستان» او بی رقیب است، قصیده سرایی را او به مرحله ای جدید و فزایی بلند برده است و هم او حتی وقتی شعر نگفته و نثر نوشته است، شاهکاری چون «گلستان» را آفریده که سطر سطرش پر است از اعجاز سخن ورزی و سلاست و روانی در نثر.

سعدی از بسیاری جهات با بیشتر بزرگان ادبیات فارسی متفاوت است. او همانقدر که شاعری بزرگ بوده، شخصیتی اجتماعی، برون گرا و در عرصه تحولات سیاسی و اجتماعی خود نقش آفرین هم بوده است.

زندگی در زمانه خون و آتش

به یاد داشته باشیم، او در یکی از تاریک ترین، سخت ترین و خونین ترین دوران تاریخ ایران زندگی می کرده است؛ زمانه ای که هنوز جویبار خونی که مغولان به راه انداخته بودند، شسته نشده و فرزندان و نوادگان چنگیز همچنان دست به شمشیر، مرگ می آفریده اند. ایران، پشت شکسته و نیمه ویران، در معرض تاخت و تاز سپاهیان مختلف بوده است و مرگ از در و دیوار می باریده. بسیاری از شخصیت های بزرگ یا در جریان کشتار مغولان کشته شده یا از ایران رفته بودند. در چنین شرایطی اتابکان فارس توانستند با سیاستمداری و دادن امتیازهای عاقلانه، سرزمین فارس را از مهلکه دور نگه دارند و همین دورانیشی، باعث شد پس از مضمحل شدن کانون فرهنگ و ادب و زبان فارسی در خراسان، فارس این پرچم را در دست بگیرد و با ظهور شاعران و هنرمندان بزرگی از این خطه، امتداد فرهنگی ایران زمین ممکن شود. بی شک در این تصمیم گیری سخت و تاریخی اتابکان فارس بخصوص تصمیم گیری درخصوص مشارکت نمایشی در حمله به بغداد و قتل خلیفه عباسی، مشاوران و دوستان ابوبکر بن سعد زنگی به او یاری رسانده اند و می دانیم که یکی از نزدیک ترین مشاوران او، سعدی بوده است.

انتقال فرهنگی از خراسان به فارس

سعدی که خود فردی باسواد، جهان دیده و باتجربه بوده است و می دانسته سود و زیان همراهی یا عدم همراهی با مغولان، چیست با همفکری و مشورت هایش نه تنها جان هزاران نفر از مردم فارس و کرمان را نجات داده است، مسیر را برای تداوم فرهنگی تمدن و زبان فارسی فراهم کرده است. البته که سعدی مهمترین نقش خود را در آفرینش بهترین نمونه های نظم و نثر فارسی برای ارتقای فرهنگ و زبان فارسی بازی کرده است چرا که ظهور شاعری مانند سعدی و یک قرن بعد از او حافظ، به این زبان و فرهنگ اجازه داد تا بازسازی ضربات سهمگینی که به پیکره فرهنگی ایران در خراسان وارد شده بود، این تسلسل و نقش آفرینی پیوسته را به فارس منتقل کنند. به همین دلیل زبان و فرهنگ ما به چند دلیل و از چند زاویه حیات خود را مدیون و مرهون سعدی است.